

Baumhöhle TRIK. 3, 3, 98. HAL. 2, 27; vgl. निष्कृ. — Diese und die vorangehende Bedeutung geben ursprünglich wohl auf eine zurück, da केदार und कोटार leicht mit einander verwechselt werden können. — 4) n. Bez. eines Loches von bestimmter Form im Holze einer Betstelle VAR. BH. S. 78, 32. 33. 37. निष्कृट v. l. — 5) m. Thürflügel TRIK. H. an. MED. — 6) m. Gynaecium HAA. 193. — 7) wohl N. pr. eines Landes in der Stelle: स विनिर्जित्य संयामे हिमवत्तं सनिष्कृटम् MBH. 2, 1037. Vgl. समुद्रनिष्कृटे जाताः पोरसिन्धु च मानवाः 1831 und सामुद्रनिष्कृटाः 6, 356.

निष्कृटि f. grosse Kardamomen AK. 2, 4, 13. Auch ओटो BHAR. zu AK. ÇKDR. — Vgl. निष्कृटि.

निष्कृटिका f. N. pr. einer der Mütter im Gefolge Skanda's MBH. 9, 2630.

निष्कृतूल (निस् + कु) adj. nicht neugierig Verz. d. Oxf. H. 91, 6, 10.

निष्कुम्भ 1) m. = निकुम्भ *Croton polyandrum* Spr. BHAR. zu AK. 2, 4, 5, 10. ÇKDR. — 2) f. मा N. pr. der Mutter der Maga BHAVISHJA-P. bei REINAUD, Mém. sur l'Inde 392. fg.

निष्कुल (निस् + कुल) adj. f. मा der Familie entbehrend, ganz allein stehend: स्त्री M. 8, 28. निष्कुलं कर् Jmd der Familie entziehen, Jmd den Garaus machen: ततः सपरिवारं तं निष्कुलं कुरु वैरिणम् R. 4, 26, 14. निष्कुलान्कोरति शत्रून् P. 5, 4, 62, Sch. Davon nom. abstr. ता f. das Aussterben, zu-Grunde-Gehen: अन्नाभावात्सारमेयादयो निष्कुलतां गतुमारब्धाः PAN. 233, 1.

निष्कुलीकार (निष्कुल + 1. कर्), कोरति *auskühlen, auskernern u. s. w. (aus der natürlichen Verbindung herausbringen)* P. 5, 4, 62. Vop. 7, 90. दाडिमम् P., Schol. निःकुलीकृत्य *ausweiden* DAÇAK. 196, 3. — Vgl. das folg. Wort.

निष्कुलीकार (wie eben) *auskernern, auskühlen*: स्नेप्तातकस्य बीजानि निःकुलीकृत्य (v. l. निष्पलीकृत्य) VAR. BH. S. 54, 29. 33. काश्मर्याणां निष्कुलीकृतानाम् SUÇ. 2, 158, 15.

निष्कुलीन (निस् + कु) adj. aus unedlem Geschlecht stammend: धनैर्निष्कुलीनाः कुलीना भवन्ति NITIS. 3 in HAB. Anth. 504.

निष्कुषित 1) partic. s. u. कुष् mit निस्. — 2) m. N. pr. eines Marut HARIV. 11546. निष्काषन् LAGL.

निष्कृ m. = निष्कृट *Baumhöhle* AK. 2, 4, 1, 13. H. 1122.

निष्कूज (निस् + कूज) adj. lautlos: अपरे क्लिश्यमानास्तु शरार्ता व्रण-पोडिताः । निष्कूजाः समपद्यन्त MBH. 6, 1800. रामशोकाभिभूतं तन्निष्कूज-मिव काननम् R. 2, 59, 10 (59, 9 GORR.). 93, 13 (102, 15 GORR.).

निष्कूट (निस् + कूट) adj. wo keine Hinterlist zu besorgen ist: देश R. 2, 84, 16 (92, 7 GORR.). sfornito d'abitazioni GORR.

निष्कृत (von 1. कर् mit निस्) 1) partic. s. u. कर्. Nachzutragen wäre: वीर्यं न पुंसो ऽस्त्यजवेगनिष्कृतम् *verdrängt, aufgehoben* BHAG. P. 8, 8, 21. — 2) n. a) Sühne: अघं BHAG. P. 1, 19, 2, 6, 2, 8. सर्वेषामप्यपव-तामिदमेव मुनिष्कृतम् 10. निष्कृतेः 11. चीर्णं 1, 19. — b) der bestimmte Ort, Stelldichein, constitutum: वायविन्द्रश्च मुन्वत आ यातमुप निष्कृतम् RV. 1, 2, 6. अर्कुरर्कनिष्कृतमाचरंती 123, 9. सोमो देवानामेति निष्कृतम् 3, 62, 13. 8, 69, 7. 9, 69, 4. पतिर्जनिनामुप याति निष्कृतम् 86, 32. 93, 2. अ-नाणाम् 10, 34, 5. 40, 6. 65, 6. 94, 5.

निष्कृति (wie eben) 1) f. a) *Herstellung, Heilung; Abfindung, Wiedergutmachung, restitutio, Sühne* AK. 3, 4, 24, 158. RV. 10, 97, 9. तस्मा अर्चाम कृणवाम निष्कृतिम् 165, 1. पूयमीशिधे वसवस्तस्य निष्कृतेः AV. 4, 27, 6. 5, 5, 4. 6. VS. 39, 12. गृहाणाम् TBH. 2, 1, 5, 3. MAHĀNĀR. UP. in Ind. St. 2, 96, N. 2. यज्ञस्य TS. 6, 4, 9, 1. 5, 4, 2, 3. ÇAT. BR. 12, 4, 2, 2. ये मातापितरौ क्लेशं सहेते संभवे नृणाम् । न तस्य निष्कृतिः शक्या कर्तुं वर्षशतरपि ॥ M. 2, 227. वृषलीफेनपीतस्य — निष्कृतिर्न विधीयते 3, 19. 69. अनृतस्यैनसस्तस्य 8, 105. 150. 213. 9, 19. 11, 27. 85. ब्राह्मणवधे 89. 98. 179. 209. JĀG. 3, 294. MBH. 1, 3308. fg. 3860. 6227. 6229. 3, 10014. 10016. 11789. 13278. 4, 1079. 12, 1237. 14, 261. 2377. fgg. 2410. R. 4, 34, 19. KATHĪS. 26, 159. RĪGĀ-TAR. 5, 399. PANĀT. 1, 383. BHĀG. P. 3, 2, 17. 6, 1, 8. 3, 31. MĀRK. P. 14, 89. अ० für den es keine Sühne giebt, der eine begangene Sünde nicht zu sühnen vermag MBH. 13, 4566. — b) so v. a. निष्कृत 2, b. AV. 6, 49, 3. 13, 4, 60. — c) personif. eine Schwester Lobha's und Tochter Dambha's von der Mājā BUÇ. P. 4, 8, 3. Nach BURNOUR *méchanceté*. निष्कृति v. l. für निष्कृति *Schurkerei* H. 377. — 2) m. eine Form des Agni: अक्राशतां हि भूतानां यः करोति हि निष्कृतिम् । अग्निः स निष्कृतिर्नाम MBH. 3, 14143.

निष्कृप (निस् + कृपा) adj. *mitteillos, unbarmerzig* MBH. 12, 6411.

निष्क्रेवल (निस् + क्रे) adj. f. मा = निष्क्रेवल्य KĪÇ. zu P. 5, 4, 30. Jmd ausschliesslich —, keinem Andern zukommend: न पर्यायो ऽस्ति य-द्राज्ञं श्रियं निष्क्रेवलामकम् । तैः सहेमामुपार्त्तायां यावज्जीवम् MBH. 5, 3089.

निष्क्रेवल्य (wie eben) adj. = निष्क्रेवल KĪÇ. zu P. 5, 4, 30. वैश्व-देवा ऽन्या यज्ञो ऽथैष निष्क्रेवल्य अग्नेयः ÇAT. BR. 2, 2, 2, 16. एतद्वा इन्द्र-स्य निष्क्रेवल्यं सवनं यन्माध्यंदिनम् 4, 3, 2, 6. 4, 2, 2. AIT. BR. 3, 20. यत् VS. 18, 20. शस्त्रं oder उक्थं Bez. einer zur Mittagsspende gehörigen Re- citation, als für Indra allein bestimmt, VS. 13, 13. AIT. BR. 3, 21. 8, 2. TS. 4, 4, 2, 2. ÇAT. BR. 13, 5, 4, 10. ĀÇV. Ç. 5, 15. 9, 1.

निष्क्रेवल्य (निस् + क्रे) adj. *bloss, lauter*: निष्क्रेवल्येन पापेन तिर्यगो- निमवाप्नुयात् MBH. 12, 11261.

निष्क्रेष (von कुष् mit निस्) m. das Herausreissen, Auskernern. Aus- kühlen u. s. w. Vop. 7, 90. 16, 5, v. l.

निष्क्रेषण (wie eben) n. das Herausreissen SUÇ. 1, 87, 4. das Ausker- nern, Auskühlen u. s. w. P. 5, 4, 62.

निष्क्रेषणक (vom vorherg.) adj. zum Stochern dienend: दत्तस्य नि- ष्क्रेषणकेन (तृणेन) PANĀT. 1, 81.

निष्क्रेषितव्य (von कुष् mit निस्) adj. *herauszureissen*: व्यानिष्क्रे- ष्टे प्राणान्द्रशमुखात्मज्ञात् BHĀT. 9, 80.

निष्कौरव (निस् + कौ) adj. f. मा von den Kaurava befreit: अयं वामेकः करिष्यामि वसुधराम् MBH. 1, 7961.

निष्कौशाम्बि (निस् + कौशाम्बो) adj. der Kauçāmbi verlassen hat P. 1, 2, 44, Sch. 6, 2, 2, Sch. 2, 2, 18. VĀRT. 8, Sch.

निष्क्रम (von क्रम् mit निस्) m. 1) das Hinausgehen, Hinaustraten, Herauskommen H. an. 3, 466. MED. m. 45 (निष्क्रम gedruckt). R. 3, 16, 31. प्राणानाम् KATHĪS. 23, 143. der erste Ausgang mit einem Kinde (im vierten Monat nach der Geburt) JĀG. 1, 12. — 2) das Herabsin- ken auf eine niedere Stufe, Verlust der Kaste u. s. w.: = दुष्कुल H. an. MED. — 3) *Intelligenz* AK. 3, 3, 25. H. 1324. H. an. MED.